

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning

Ved lov nr. 349 af 14. maj 1992 fik amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner adgang til at fastholde stofmisbrugere i behandling. Med henblik på at følge udviklingen inden for behandlingen af stofmisbrugere forudsattes loven taget op til revision ved begyndelsen af folketingsåret 1996-97.

Trods det at loven ikke havde været bragt i anvendelse siden dens ikrafttræden den 1. juli 1992, vedtog Folketinget med lov nr. 191 af 12. marts 1997 at bibeholde lovgivningen med visse ændringer frem til folketingsåret 1999-2000, hvor den på ny forudsattes taget op til revision på baggrund af eventuelle erfaringer i den mellemliggende periode.

Ved lov nr. 257 af 12. april 2000 besluttede Folketinget at forlænge ordningen således, at der på ny skulle ske en revision i folketingsåret 2001-2002.

Lovforslagets baggrund

Baggrunden for indførelse af ordningen med tilbageholdelsesmulighed for stofmisbrugere i 1992 var især at støtte yngre stofmisbrugere over 18 år, der er motiveret for behandling, og som endnu ikke i større omfang er kommet i konflikt med straffeloven som følge af misbruget, men andre aldersgrupper bør også kunne få tilbuddet. Loven er baseret på 3-dobbelt frivillighed: For det første er det den enkelte amtskommune, der tager stilling til, om man vil anvende loven. For det andet kræves der konkret beslutning om at tilbyde en stofmisbruger at indgå kontrakt om behandling for stofmisbrug med mulighed for tilbageholdelse. Og for det tredje kræves der tilslutning fra den stofmisbrugers side, som har fået tilbud om kontrakt af den omhandlede type.

Ordningen er, bl.a. fordi behandlingen foregår i et åbent behandlingsmiljø, præget af begrænsninger med hensyn til betingelserne for at tilbageholde, tilbageholdelsens tidsmæssige udstrækning og midlerne til at sikre tilbageholdelsen.

Tilbageholdelse kan således kun ske, når der er begrundet formodning om, at stofmisbrugeren vil afbryde den aftalte behandling, og det vil være uforsvarligt ikke at tilbageholde den pågældende, fordi

- 1) udsigten til ophøret af misbruget eller en betydelig og afgørende bedring af tilstanden ellers vil blive væsentligt forringet, eller
- 2) stofmisbrugeren frembyder nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre.

Tilbageholdelse kan kun ske, hvis mere lempelige foranstaltninger er utilstrækkelige, og tilbageholdelse skal ophøre, når betingelserne for den foretagne tilbageholdelse ikke længere er til stede:

Kontrakt om behandling med tilbageholdelsesmulighed må højest indgås for en periode på ½ år. Den samlede tilbageholdelsesperiode inden for denne periode kan ikke overstige 2 måneder, ligesom den enkelte tilbageholdelse ikke kan vare over 14 dage.

Isolation og fixering er ikke tilladt i forbindelse med tilbageholdelsen, og fysisk magtanvendelse er kun tilladt i det omfang, det er nødvendigt for at afværge, at stofmisbrugeren udsætter sig selv eller andre for nærliggende fare for at lide skade på legeme og helbred.

Der kan foretages aflåsning af institutionen og værelser om natten, og ydre døre kan aflåses i kortere perioder om dagen.

Der er opstillet en række garantier i forbindelse med anvendelse af tilbageholdelsesordningen, der skal sikre misbrugers rettigheder. Således vil en stofmisbruger, der ikke ønsker at indgå en tilbageholdelseskontrakt fortsat have adgang til øvrige behandlingstilbud.

Stofmisbrugeren, der har indgået en kontrakt, vil til enhver tid kunne opsige kontrakten, dog ikke i forbindelse med iværksat tilbageholdelse.

Den konkrete, foreløbige beslutning om tilbageholdelse, der træffes af behandlingsinstitutionens leder, skal straks forelægges den myndighed, der har truffet beslutning om tilbud om tilbageholdelseskontrakt, amtskommunens personsagsudvalg. Dette udvalg skal inden 3 dage træffe den endelige beslutning om tilbageholdelsen. Stofmisbrugeren skal straks have